

Voorstel Gemeenteraad E

Onderwerp	Verordening jeugdhulp Enschede 2026		
Portefeuillehouder	Harmjan Vedder agendaletter (E)		
Organisatieonderdeel	Cluster Strategie en Beleid Sociaal	Aangeboden aan Raad	16 september 2025
Stuknummer (invulling door Griffie)		Corsanummer	2500024268

Wij stellen u voor te besluiten om:

1. De verordening jeugdhulp Enschede 2026 vast te stellen;
2. De motie “jeugdwetverordening bevestiging van aanvraag” van 18 december 2023 als uitgevoerd te beschouwen.

Inleiding en voorgeschiedenis

Volgens de Jeugdwet moet de gemeenteraad regels vaststellen voor de uitvoering van de Jeugdwet. De huidige verordening ‘jeugdhulp’ komt uit 2023. Vanwege meerdere ontwikkelingen is het wenselijk om de Verordening Jeugdhulp opnieuw aan te passen en ter besluitvorming aan de raad voor te leggen.

- Het afgelopen jaar zijn in de jurisprudentie een tweetal belangrijke ontwikkelingen geweest die invloed hebben op wat er in de jeugdhulpverordening opgenomen dient te worden.
 - Ten eerste moeten gemeenten volgens de Centrale Raad van Beroep (CRvB) in hun verordeningen de begrippen ‘eigen mogelijkheden’ en ‘probleemoplossend vermogen’ nader uitwerken en aangeven wat daaronder wordt verstaan. Deze begrippen uit de Jeugdwet geven zonder nadere invulling onvoldoende duidelijkheid en rechtszekerheid voor inwoners. In het voorjaar van dit jaar zijn deze begrippen in nieuwe beleidsregels nader uitgewerkt, maar ze moeten juridisch in de verordening opgenomen worden.
 - Ten tweede stelt de CRvB dat de Jeugdwet vereist dat voor de rechtszekerheid en ter voorkoming van willekeur in de verordening regels gesteld moeten worden over het aanbod, de toekenningvoorwaarden van een individuele voorziening en de wijze van beoordeling en afwegingsfactoren daarbij. Dit was al zo, maar de CRvB wil ter versterking van de rechtspositie van inwoners dat deze facetten duidelijker en uitgebreider worden opgenomen dan in het verleden.

De verordening jeugdhulp Enschede 2026 hebben wij in lijn gebracht met deze jurisprudentie. De verschillende begrippen zijn met name uitgewerkt in hoofdstuk 4.

- De implementatie van de maatregelen die door de raad zijn vastgesteld in de strategienota Onze Jeugd Onze Zorg (OJOZ) vinden plaats binnen het kader van de verordening Jeugdhulp. In de verordening jeugdhulp Enschede 2026 is dit kader zo geformuleerd dat deze implementatie van de maatregelen mogelijk maakt.
- In 2024 is er een nieuwe inkoop geweest. Die inkoop is verwerkt in deze verordening.
- Bij het vaststellen van de verordening jeugdhulp Enschede 2024 is er een motie aangenomen die het college opdraagt de rechtspositie van onze inwoners te vergroten door zorg te dragen voor een helder aanvraagproces en een ontvangstbevestiging. Deze motie hebben wij vertaald in deze verordening. Het aanvraagproces is duidelijker opgenomen en met meer waarborgen omkleed. Zo is het versturen van een ontvangstbevestiging opgenomen aan het toegangsproces, zodat inwoners meer zicht hebben op hoe het proces eruit ziet en wat ze kunnen verwachten binnen welke termijn. Daarbij is er voor gekozen de schriftelijke aanvraag te herintroduceren. De nieuwe verordening biedt meer ruimte voor informele gesprekken zolang een inwoner dit wenst en meer duidelijkheid en rechten in formele processen zodra een inwoner dat wil of nodig heeft.

Als uitgangspunt voor de verordening jeugdhulp Enschede 2026 is de Modelverordening Jeugd van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten gebruikt (VNG). Deze hebben wij aangepast naar de Enschedese situatie.

De verordening heeft van 2 juli 2025 tot 10 september 2025 ter inzage gelegen voor inspraak van belanghebbenden, inwoners, cliënten en zorgaanbieders. Er zijn geen zienswijzen binnengekomen. Verder hebben wij de Bewoners Adviesraad Sociaal (BAS) bij het ontwerpproces betrokken en hen geïnformeerd over het te doorlopen proces. Wij hebben de BAS gevraagd advies uit te brengen. Kort en bondig is de BAS van mening dat de verordening jeugdhulp een zeer positieve ontwikkeling is en geeft daarom een positief advies.

Publieksvriendelijke samenvatting

In de Verordening Jeugdhulp staan de regels voor de uitvoering van de Jeugdwet. Zulke regels gaan onder andere over hoe inwoners toegang krijgen tot ondersteuning, de beoordeling van aanvragen en hulpvragen en de voorwaarden voor een persoonsgebonden budget. Een verordening moet door de gemeenteraad worden vastgesteld. De bestaande verordening Jeugdhulp is van 2024.

Een nieuwe verordening was nodig omdat er in de rechtspraak belangrijke ontwikkelingen waren geweest. Daarom heeft het college een nieuwe verordening opgesteld. Deze ontwerpverordening heeft het college op 1 juli 2025 vastgesteld en ter inzage gelegd. Van 2 juli 2025 tot en met 10 september 2025 konden belanghebbenden reageren. Er zijn geen reacties binnengekomen. Ook heeft de gemeente de Bewonersadviesraad Sociaal (BAS) om een advies gevraagd. De BAS vond de ontwerpverordening heel duidelijk en heeft positief geadviseerd.

Gewenst effect van het besluit in relatie tot de strategische opgaven

Het ter vaststelling aanbieden van deze verordening aan de raad is nodig om te komen tot een vastgestelde verordening. Deze verordening draagt bij aan de strategische opgave Inclusief Enschede, doel 3.1 “Jeugdigen groeien veilig en stabiel op”. De nieuwe verordening heeft een duidelijker opzet en structuur, sluit aan op de meest recente jurisprudentie en geeft het kader waarbinnen de maatregelen uit de strategienota OJOZ kunnen worden uitgevoerd.

Argumenten

1.1 De gemeenteraad is beslissingsbevoegd en wettelijk verplicht de verordening jeugdhulp vast te stellen.

De Jeugdwet verplicht de gemeenteraad een verordening vast te stellen met daarin regels over onder andere de toegang tot ondersteuning en wijze van beoordeling van aanvragen voor toekenning van ondersteuning en de criteria voor het toekennen van een persoonsgebonden budget.

1.2 Implementatie van de maatregelen uit de strategienota OJOZ vinden plaats binnen het kader van de verordening.

In de verordening jeugdhulp Enschede 2026 is het kader zo geformuleerd dat deze implementatie van de maatregelen mogelijk maakt.

1.3 De verordening jeugdhulp 2026 vergroot de rechtszekerheid voor onze inwoners en sluit aan op de meest recente jurisprudentie.

Het afgelopen jaar heeft de CRvB uitspraken gedaan die invloed hebben op de vereisten voor de verordening. In de verordening 2026 is aan de termen ‘eigen mogelijkheden’ en ‘probleemoplossend vermogen’ meer invulling gegeven door te beschrijven wat in Enschede wordt verstaan onder de ‘eigen kracht’ van inwoners. Ook is opgenomen hoe dit wordt onderzocht en beoordeeld en op welke wijze dit van invloed is op de beoordeling van een aanvraag. Daarnaast zijn het aanbod, de toekenningsvoorwaarden van een individuele voorziening en de wijze van beoordeling en afwegingsfactoren daarbij verder uitgewerkt. De uitwerking hiervan is met name in hoofdstuk 4 te vinden.

1.4 De verordening jeugdhulp Enschede 2026 geeft richting aan hoe de gemeente Enschede omgaat met het toezicht op de kwaliteit van zorg

In de nieuwe verordening zijn regels uitgewerkt om de kwaliteit van zorg beter te kunnen toetsen. Daarbij is gekeken naar de succesvolle aanpak van zorgfraude in de proeftuin aanpak zorgfraude. Het regionaal ontwikkelde Kwaliteit- en Integriteit instrument Twente (KIT) is hierin opgenomen. Daarnaast zijn er nieuwe artikelen opgenomen over hoe de uitvoering om moet gaan met het toetsen van de kwaliteit van zorg die wordt ingezet door middel van een PGB.

1.5 Er zijn tijdens de terinzageperiode geen zienswijzen binnengekomen.

De ontwerpverordening jeugdhulp Enschede 2026 heeft conform de Participatieverordening 2022 van 2 juli 2025 tot 10 september 2025 ter inzage gelegen voor inspraak van belanghebbenden, inwoners, cliënten en zorgaanbieders. Er zijn geen zienswijzen binnengekomen.

2.1 De verordening geeft uitvoering aan de motie “jeugdwetverordening bevestiging van aanvraag” van 18 december 2023.

In hoofdstuk 3 van de verordening wordt het proces van hulpvraag via aanvraag naar besluitvorming beschreven. Een aanvraag leidt tot een ontvangstbevestiging.

Risico's

1.1. De nadere uitwerkingen op basis van de jurisprudentie kunnen onvoldoende blijken ten zijn.

De CRvB vereist dat gemeenten op een aantal onderwerpen hun verordeningen nader uitwerken. Over de mate waarin en de wijze waarop dit moet gebeuren is nog onzekerheid. De jurisprudentie is nog in ontwikkeling en er worden meer uitspraken verwacht die hieraan meer richting zullen geven. Hieruit zou kunnen blijken dat de nieuwe verordening gewijzigd moet worden.

Kosten en financiële dekking van het voorstel

De verordening draagt bij aan het realiseren van de inhoudelijke doelstellingen uit de strategienota OJOZ en daarmee dus ook aan de financiële doelstellingen vanuit deze strategie. De verordening leidt niet tot een gewijzigd proces van indicatiestelling voor de inwoners die een beroep doen op jeugdhulp en heeft daarmee geen invloed op de daaruit voortvloeiende financiële effecten. In de verordening is aangesloten op de aangenomen motie rondom het versturen van een ontvangstbevestiging. De impact op de uitvoering hiervan is (mede) afhankelijk van de implementatie van het nieuwe zorgsysteem (om deze ontvangstbevestiging automatisch te genereren). Vooralsnog is de verwachting dat dit binnen het geheel van de uitvoeringsbudgetten jeugdhulp kan worden opgevangen.

Afweging en alternatieven

1.1 De ontwerpverordening niet of slechts deels aanpassen

Op het moment dat de verordening niet wordt vastgesteld dan kan dat gevolgen hebben voor de implementatie van de maatregelen uit de strategienota OJOZ. In de verordening jeugdhulp Enschede 2026 is het kader zo geformuleerd dat deze implementatie van de maatregelen mogelijk maakt. Tegelijkertijd biedt de nieuwe verordening inwoners ook duidelijkheid over de uitvoering van de Jeugdwet binnen de gemeente Enschede en daarmee meer rechtszekerheid en rechtsgelijkheid. Op het moment dat de verordening niet wordt vastgesteld dan blijft de oude verordening van kracht. Om de nieuwe verordening in te kunnen laten gaan per 1 januari 2026 is vaststelling van de verordening door de raad op 27 oktober 2025 noodzakelijk. In de verordening is opgenomen dat elke aanvraag wordt bevestigd. Dit is in lijn met de aangenomen motie van de raad van 18 december 2023 die het college opdraagt om in het kader van de rechtsbescherming elke inwoner een ontvangstbevestiging te sturen na het doen van een aanvraag. Het college geeft met deze verordening uitvoering aan deze motie.

Participatie

Wij hebben de Bewoners Adviesraad Sociaal (BAS) informeel bij het ontwerpproces betrokken en hen geïnformeerd over het te doorlopen proces. Ook hebben wij de BAS formeel gevraagd advies uit te brengen. De BAS geeft in hun advies aan dat zij de Verordening Jeugdhulp Enschede 2026 zeer positief hebben ontvangen. Kort en bondig is de BAS van mening dat de verordening jeugdhulp een zeer positieve ontwikkeling is en geeft daarom een positief advies.

De ontwerpverordening jeugdhulp Enschede 2026 heeft conform de Participatieverordening 2022 van 2 juli 2025 t/m 10 september 2025 ter inzage gelegen voor inspraak van belanghebbenden, inwoners, cliënten en zorgaanbieders. Er zijn geen zienswijzen binnengekomen.

Communicatie

De verordening jeugdhulp Enschede 2026 is een besluit van algemene strekking in de zin van de Awb en wordt na vaststelling door de raad bekend gemaakt op www.overheid.nl

Vervolg

Teams beleid en bedrijfsbureau gebruiken de maanden voor inwerkingtreding van de verordening voor het aanpassen van de beleidsregels en het besluit op de nieuwe verordening en voor de implementatie van de verordening bij de uitvoering.

Bijlagen

- Verordening jeugdhulp Enschede 2026
- Advies BAS
- Was-wordt lijst
- Motie "jeugdwetverordening bevestiging van aanvraag" van 18 december 2023
- Raadsbesluit

Burgemeester en Wethouders van Enschede, _____
de loco-Secretaris, de Burgemeester,

E.A. Smit

R.W. Bleker